

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Tarih : 3.0 Haziran 2022
Sayı : 2289

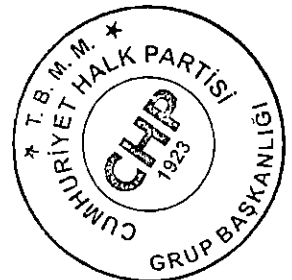
TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Seçimlerin Temel Hükümleri ve Seçmen Kütükleri Hakkında Kanun ile Milletvekili Seçimi Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi gerekçesiyle birlikte ekte sunulmuştur.

Gereğini arz ederim.

Bülent TEZCAN
Aydın Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI	
Tali Komisyon	
Esas Komisyon	Anayasa
Tarih: 01 Temmuz 2022 Esas No: 2/4533	

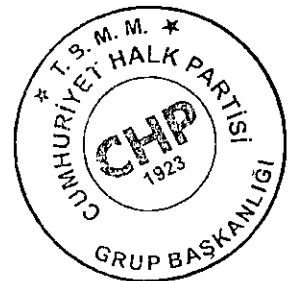
T B M M
KANUNLAR ve KARARLAR BSK.LIGI
30 Haziran 2022
Numara:

T B M M
GENEL EVRAK
30 Haziran 2022
No: 1042259
EBYS'ye AKTARILMIŞTIR

GEREKÇE

Seçme ve seçilme hakkı Anayasal bir hak olup günümüzde kullanımının en yaygın şekilde sağlanması demokrasinin gereğidir. İlke olarak seçme hakkına sahip olanın seçilme hakkına da sahip olabilmesi bir gerekliliktir. Seçilme hakkını kısıtlayan özel haller dışında genel bir durumun varlığı ise hakkın özünü zedelemektedir. Yurt dışında yaşayan yurttaşlarımız genel seçimlerde oy kullanmaktadır. Kullandıkları oyun karşılığında ise bir temsil imkânı yoktur. Yurt dışında yaşayan yurttaşlarımızın temsiliyetinin sadece oy verme ile sağlanabilmesi mümkün değildir. Zira yurt dışı oyları, siyasi partilere ülke genelinde aldıkları oranda paylaştırılmaktadır. Bu durum o seçim çevresinde yaşayanların iradesinin tam yansımını engeller bir hal oluşturmaktadır. Temsilde adalet ilkesi gereği olarak; yurt dışı seçim çevresi oluşturulmalı ve bu seçim çevresine Meclis'te temsil imkânı sağlanmalıdır. Bu itibarla kanun teklifi ile yurt dışında oy kullanan yurttaşlarımız temsil ve seçilme haklarını kullanabilecektir. Bu durum; yurt dışında artan yurttaş sayımız da dikkate alındığında kaçınılmaz bir gerekliliktir.

Bu Kanun teklifiyle, yurt dışı seçim çevresi oluşturulmakta, milletvekili sayısının 600 olması ve 15'inin yurtdışı seçim çevresine ayrıldıktan sonra geri kalan 585 milletvekilinin yurt içinden seçilmesi amaçlanmaktadır.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- 2839 sayılı Milletvekili Seçimi Kanunu'nun 4. Maddesi uyarınca milletvekili seçiminde yurt dışı seçim çevresi tanımlanmakta, 600 milletvekilinin 15'inin yurt dışı seçim çevresinden seçilmesi ve kalan 585 milletvekilinin illere göre dağılımı düzenlenmektedir.

MADDE 2- Teklifte yurt dışında yalnızca siyasi partilere oy verilmesi hükmü kaldırılmaktadır. Yurt dışı bir seçim çevresi olarak tanımlandığı için bu seçim çevresinde siyasi partiler aday gösterme veya göstermeme hakkına sahiptir. Yine aynı şekilde bağımsız milletvekili adaylığına da başvurma imkanı bulunmaktadır. Bu haliyle yurt dışı seçim çevresi için ayrı bir oy pusulası tarifine gidilmesi ihtiyacı ortadan kalkmıştır. Yurt dışı seçim çevresi oy pusulası da 2839 sayılı Kanunun 26'ncı madde hükümlerine göre düzenlenecektir.

MADDE 3- Teklifte yurt dışı bir seçim çevresi olarak tanımlandığı için, yurt dışında kullanılan oyların Türkiye'de her bir seçim çevresindeki geçerli oylara ve siyasi parti oylarına dağıtılması düzenlemesine son verilmiştir. Yurt dışı seçmenler tarafından kullanılan toplam geçerli oy sayısına dair hesaplamaları düzenleyen 94/B maddesinin yurt dışı seçim çevresi için 15 milletvekilinin seçilmesi öngörüldüğü için, yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 4- Teklifte yurt dışı bir seçim çevresi olarak tanımlandığından yurt dışında ve gümrük kapılarında kullanılan oyların Ankara İl Seçim Kurulu'na birleştirilmesi ve Yüksek Seçim Kurulu'na bildirilmesi düzenlenmektedir. Yurt dışında kullanılan oyların değerlendirilmesi Yüksek Seçim Kurulu'na yapılmayacağından son fıkra yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 5- Teklifte yurt dışında kullanılan oyların değerlendirilmesi Yüksek Seçim Kurulu'na yapılmayacağından maddenin son fıkrası yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 6- Teklifte yurt dışında kullanılan oyların değerlendirilmesi Yüksek Seçim Kurulu'na yapılmayacağından maddenin son fıkrası yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 7- Teklifte yurt dışı seçim çevresinde siyasi partilerin aday belirleme yöntemi düzenlenmektedir.

MADDE 8- Yürürlük maddesidir.

MADDE 9- Yürütme maddesidir.

**2839 SAYILI MİLLETVEKİLİ SEÇİM KANUNU İLE BAZI KANUNLARDA
DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- 10/06/1983 tarih ve 2839 sayılı Kanununun 4'üncü maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Milletvekili seçimi için yurt dışı ve her il bir seçim çevresidir. Yurt dışı seçim çevresinin milletvekili sayısı 15'tir. İllerin çıkaracağı milletvekili sayısının tespitinde toplam milletvekili sayısından yurt dışı seçim çevresinin milletvekili sayısı çıkarıldıktan sonra her il önce bir milletvekili verilir.”

MADDE 2- 26/04/1961 tarih ve 298 sayılı Kanunun 94/A maddesinin 2'nci ve 4'üncü fıkraları yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 3- 298 sayılı Kanunun 94/B maddesinin 8'inci, 9'uncu ve 10'uncu fıkraları yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 4- 298 sayılı Kanunun 94/C maddesinin 11'inci fıkrasının son cümlesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, son fıkrası yürürlükten kaldırılmıştır.

“Ankara İl Seçim Kurulunca da yurt dışı sandıklarından gelen sonuçlar ile gümrük kapılarından gelen sonuçlar birleştirilir ve Yüksek Seçim Kuruluna bildirilir.”

MADDE 5- 298 sayılı Kanunun 94/D maddesinin son fıkrası yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 6- 298 sayılı Kanunun 94/E maddesinin son fıkrası yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 7- 22/04/1983 tarih ve 2820 sayılı Kanunun 37'inci maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“Yurt dışı seçim çevresinde önseçim ve aday yoklaması yöntemleri kullanılmaz.”

MADDE 8- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 9- Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

